

Tomcsányi Gusztáv †

1911. NOVEMBER 1.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

L. ÉVF.

KÖZLÖNYE

21. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☉ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

sz A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltenek. sz

(Telefon: 37—22.)

Tomcsányi Gusztáv †

Ismét kidőlt egy a magyar erdőgazdaság legjobbjai közül, egyike azoknak, akik a külső sikereket nem keresve, azokat szinte kerülve, csendesen, de annál szorgosabban munkálkodnak szakmájuk fejlesztésén.

Tomcsányi Gusztáv miniszteri tanácsossal ily lelkes szakférfiu távozott el körünkből, ki hazánk egyik legnagyobb kincstári uradalmánál betöltött fontos állásában páratlan munkaszeretettel szolgálta hazáját s a magyar erdőgazdaság érdekeit, nem véve észre, hogy a fokozott munkásság lassan-lassan morzsolta egészségét. A legőszintébb, átértett részvétet és sajnálkozást fakasztotta f. évi október hó 3-án Máramarosszigeten bekövetkezett hirtelen halála mindenfelé, ahol ismerték és becsülték.

Az Országos Erdészeti Egyesület nemcsak igen régi

választmányi tagját vesztette el benne, hanem egyik belső munkatársát is, aki budapesti időzése alkalmával a múlt század 80-as éveiben úgy az Erdészeti Lapok szerkesztése, mint az egyesületi ügyvitel terén serényen közreműködött.

*

Erdészcsalád gyermeke volt. 1852-ben született Ósván (Abauj-Torna vm.), hol atyja közalapítványi főerdész volt. 1871-ben elvégezvén a kassai főreáliskolát, majd Selmezbányán az erdészeti akadémiát, 1874-ben lépett állami szolgálatba. Eleinte az ungvári jószágigazgatóságnál szolgált, majd katonai kötelezettségének teljesítése után egy évre az erdészeti akadémia növényteni tanszékéhez került, ahonnan ismét Ungvárra tért vissza. 1880-ban már a besztercebányai m. kir. jószágigazgatóságnál látjuk működni. 1881-ben állami ösztöndíjjal külföldi tanulmányutra indul. Bejárta Németországot, de különösen a Schwarzwald, a bádeni nagyhercezség és Elsass-Lotharingia erdőgazdaságait tanulmányozta.

Tanulmányutjáról visszatérve, félévig a besztercebányai erdőigazgatóság péterii erdőgondnokságát vezette. Innen 1883-ban a központi erdőmérnöki teendők végzésére Budapestre a földmivelésügyi minisztériumba rendeltetett be. Ebbe az időbe esik fokozottabb szakirodalmi tevékenysége és az egyesületi életben való tevékeny résztvétele is.

1890-ben a bustyaházai m. kir. erdőhivatal élére került, ahol 1894-ben főerdőmesterré neveztetett ki. 1895-től 1898-ig mint főerdőmester a lugosi m. kir. erdőigazgatóság élén állott, majd végül 1899-ben került legutolsó állomására, a máramarosszigeti m. k. erdőigazgatóság élére.

Közismert munkássága nem maradt elismerés nélkül: 1899-ben az erdőigazgatói címet, 1904-ben a Vaskoronarend lovagkeresztjét, 1910-ben pedig a miniszteri tanácsosi címet és jelleget kapta s még ugyanez év végén valóságos miniszteri tanácsossá neveztetett ki.

*

Tomcsányi Gusztáv erdőgazda volt a szó legnemesebb értelmében. Bár vasszorgalma és szilárd akaratereje neki sikert biztosított sokoldalú tevékenységének minden terén, mégis az erdő-

művelés körül elért eredményeire tartott legtöbbet, szíve mélyén ezeknek örvendett legjobban. Irodalmi működése is főként ezen a téren mozgott, így az Országos Erdészeti Egyesület által a Deák-Ferencz-alapítványból jutalmazott pályaműve is: *Az erdei facsemeték neveléséről*, amely még ma is kitűnő utmutató a csemetenevelés terén. Ismeretes tölgymakktelelő kunyhója. Ahová hivatalfőnökként jött, első gondja az erdőművelési viszonyok rendezése volt. Így Máramarosban is, ahol óriási erdősitési hátralékokat talált. Ma ott mintaszerű a csemetenevelés, az erdősitési hátralékok pedig eltűntek.

Nagy érdemei vannak *Tomcsányi* Gusztávnak a máramarosvármegyei faértékesítési viszonyok emelése körül. Amidőn ő oda került, egyetlen hatalmas cég uralkodott ott, monopolizálva a kincstári erdők fájának értékesítését. Ma a rakodókon, apró részletekben kerül a fatermés eladásra, abban számos fakereskedő részesedik és a kincstár jövedelme négyszeresére emelkedett. S ha e sikerben másoknak is van részük, a nagyszabású reformnak tapintatos helyi keresztülvitele kétségkívül elsősorban *Tomcsányi* Gusztáv érdeme.

Neki volt fentartva, hogy a nagy máramarosi havasok értékesítése körül uttörő munkát végezzen. A régebben nagy bérletekben értékesített, de egyáltalában nem gondozott havasok ma rendszeres gazdálkodás tárgyai, hozzáférhetőkké vannak téve és bérházak útján, közvetlenül a nép javára értékesítettnek. Három havasi tejjgazdaság, egy juhgazdaság és egy növendékállatok elhelyezésére szolgáló telepet létesített ott *Tomcsányi* Gusztáv svájci mintára.

Kiváló gondot fordított a kincstári birtok növelésére e nemzetiséglakta vidéken, ami 30.000 hold havasi legelő, letarolt erdőterület és bükkös megszerzésével sikerült.

Ha még megemlítjük, hogy kitűnő adminisztrátor volt és társadalmi téren is mint a törvényhatósági bizottságnak, az állandó választmányának és a városi képviselőtestületnek tagja, a vármegyei gazdasági egyesületnek alelnöke stb. teljesen betöltötte helyét, ugy csak nagy vonásokban és hézagokban jellemeztük őt, mint szakembert, de talán eléggé ahhoz, hogy az is, aki személyesen nem ismerte és működését figyelemmel nem kísérhette, felismerje, mily nagy veszteség az ő elhunytja a magyar erdőszetnek!

Béke hamvaira!